

[Aksel Larsen.]

gørende Betydning for Landets Økonomi og for Prisudviklingen her i Danmark, fordi det vil give et ganske anderledes Grundlag for at skabe Rentabilitet i Landbruget og for at skabe Rentabilitet for Landbrugets dyriske Produktion, og fordi det samtidig vil være en social Retfærdighedshandling over for den Del af Landbruget, Husmændene, der gennem de høje Kornpriser i saa mange Aar har maattet skatte til det store Landbrug.

Derfor har vi været Medforslagsstillere til et saadant Forslag. Det er imidlertid blevet afvist, man har ikke engang villet forhandle om det. Man har udtalt Sympati for Nedbringelse af Prisen paa Frihandelskorn og Foderstoffer, men man har ikke haft noget at have Sympatien i, og derved er det blevet.

Vi har i øvrigt for vort eget Vedkommende fremsat den Tanke, at Staten burde investere efter Forholdene maaske endda betydelige Beløb i Undersøgelser og Forsøg, der skulde tilsigte at hjælpe Landbruget til en Modernisering, en teknisk Rationalisering, en Omlægning af Drift og Driftsmetoder, saa man dels var mere konkurrencedygtig paa de Felter, hvor Landbruget i Øjeblikket har sin Produktion, dels stod rustet til at omlægge Produktionen, hvis dette skulde blive nødvendigt. Det er ikke en Tilskudsordning eller Støtte i almindelig Forstand, men det er fornuftige erhvervsøkonomiske Handlinger, Staten bør foretage, og som vi finder er særdeles paa-krævede for Landbrugets Vedkommende. Jeg ved ikke, hvorledes de andre Partier ser paa dette, ingen har udtalt sig om det. Jeg ved heller ikke, om den højtærede Minister har Sympati for Tanken.

Man har imidlertid afvist de øvrige Forslag fra Arbejderpartierne Side og har efter de bedste Mønstre handlet sig til Rette om et trepartet Forlig. Det er et Forlig, som siger, at Landbruget er ved at blive en Drivhusplante, der skal have Statstilskud, ogsaa til sin Eksport, for at klare sig, altsaa et Forlig, som ogsaa i den Retning er daarligt. Man glæder sig dels i „Politiken“, dels i Det radikale Venstres Afsnit af Betænkningen over, at det er lykkedes at undgaa store forøgede Skattebyrder, man glæder sig over, at Skatteudskrivningen bliver mindre end oprindeligt planlagt. Det har jeg ikke Spor imod, at det radikale Parti glæder sig over, men lige til de sidste Forhandlinger, vi var med til, var det ellers saadan, at Det radikale Venstre holdt fast paa, at Hjemmemarkedsprisen ikke maatte stige højere end oprindeligt af Regeringen forud-

sat, og hvis den Linie var gaaet igennem — jeg beklager, den ikke gik igennem —, var Statens Udgifter blevet større, og saa skulde Skatteudskrivningen have været større.

Vi anser det for urimeligt at lade Priserne paa Mælk, Smør, Flæsk og Æg stige til de Højder, man nu beregner. Vi anser det for dobbelt urimeligt og uretfærdigt, at man vil sætte dem saa meget i Vejret, som Tilfældet er, paa Hjemmemarkedet. Det er endda muligt, at de vil stige mere, hvad Forbrugerprisen angaar, end man kan beregne i Øjeblikket; det afhænger af, hvordan Priskontrolraadet ser paa Spørgsmaalet om Mellemhandleravance og andre Ting. Under alle Omstændigheder, det kommer til at dreje sig om en Prisstigning ikke blot paa Smørret, men ogsaa paa Mælken, derudover paa Flæsk og Æg. Det er en meget væsentlig Fordyrelse af Leveomkostningerne. Det er en Fordyrelse af Leveomkostningerne, der er saa meget mere uretfærdig, som Lønningerne for nylig er fastsat og ikke kan forandres før efter en Pristalsstigning og tidligst kan forandres til Foraaret, ligesom Aldersrenten og Invalidereuten heller ikke kan reguleres før til Foraaret.

Man taler saa smukt om, at Forbrugerne skal ikke betale mere for Fedtstofferne, for nu faar vi Margarinen, og den bliver billig, og saa skal $\frac{2}{5}$ af Fedtstofforbruget aftages i Margarine. Det er en fuldkommen falsk Beregning. Forbrugerne har nemlig i de tre—fire Aar, der er gaaet, siden Margarinen forsvandt, maatte bære stærkt forøgede Udgifter, fordi man kun kunde købe Smør, og dem har man ikke regnet dem til gode. Saa før det, Forbrugerne har haft i Udgiftsforøgelse paa denne Konto i de mange Aar, er udlignet — og der vil dog gaa nogle Aar —, kan man ikke tale om, at Margarinen hjælper til at faa billigere Fedtstoffer.

I øvrigt vil jeg advare imod de Planer, jeg formoder nogle har, om, at nu skal man lave Pristalsberegningen om. I sin Tid, da Margarinen forsvandt, havde det været det rigtigste at gøre, som Arbejdernes Erhvervsraad forlangte, paa Husholdningsbudgettet at regne med en faktisk Udgiftsforøgelse, fordi Husmødrene maatte gaa over fra Margarine til Smør over hele Linien. Det nægtede man at gøre, man ændrede Beregningen af Pristallet, saaledes at Margarinen overhovedet forsvandt som Begreb og som prisdannende Faktor. Man kalkulerede derefter kun med Stigningen i Smørprisen fra 1935 til 1942 og senere, og det gav en langt mindre Stigning i Pristallet, end hvis man havde regnet med Stig-